

[Duborg.]

Kun den totalt gældfri Landmand af i Dag vil med de her anførte Tal, selv om han hører til den dygtigste Klasse inden for sit Fag, netop kunne naa normal Arbejdsfortjeneste, det vil sige en Fortjeneste, som jeg har anslaaet til ca. 25 pCt. under Byernes; der ligger forstandigvis ingen Økonomi i en Politik, som kun har til Formaal at sige, at al Rente for Landbruget ophæves.

Jeg har villet henlede den høje Regerings Opmærksomhed paa, at Regeringen kan ikke fortsat nøjes med kun at omtale Landbrugs krisen som en Gældskrise, som en Rentekrise. Den er noget meget vanskeligere, noget, der gaar meget dybere, kræver meget mere omfattende Indgreb og Foranstaltninger end en Rentepolitik.

Regeringens Stilling over for hele Landbrugsproblemet er i øvrigt selvmodsigende. Naar det drejer sig om Love som Love om Grundfordringer, Tilskud til offentlige Arbejder o. s. v., er Formaalet fra Regeringens Side altid det at benytte disse Love til at gennemføre eller indarbejde Byernes Løntariffer ude paa Landet. Det er den ene Side af, det ene Princip i Regeringens Politik. Men det andet Princip i Regeringens Politik, naar man staar over for Spørgsmaalet om Landbrugets Evne til at betale disse Lønninger, er dette, at Regeringen ved de Ordninger, der hidtil har været Tale om — som enten er blevet vedtaget, eller som der har været Forhandling om —, altid tilstræber Varepriser paa Førkrigsprisniveauet. En saadan Politik er selvfølgelig økonomisk set en fuldkommen Urimelighed. Man kan ikke paa den ene Side sige til disse Mennesker: I skal betale efter det i Dag gældende Prisniveau, og paa den anden Side sige til de samme Mennesker: I skal have Betaling efter det før Krigen gældende Prisniveau. Et saadant økonomisk System savner i det mindste enhver Saglighed.

Den eneste Produktion inden for Landbruget, der har naaet det for Landbruget rimelige Prisniveau, er Flæskeproduktionen. Men nu taler man jo om, at Flæsket er meget for dyrt, Prisen skal sættes ned, netop fra Regeringspartiernes Side taler man derom, og hvorledes er da Stillingen? Ja, Stillingen med Hensyn til Flæskeprisen er ganske simpelt den, at Flæsket nu betales med rundt regnet 60 pCt. over Førkrigspriserne, altsaa ingenlunde mere, snarere mindre end den almindelige Stigning her i Landet for Prisniveau og for Lønninger. Der foreligger derfor ingen saglig Begrundelse for en Nedsættelse af Prisen paa et Produkt, der er naaet til dette Prisniveau;

det maatte tværtimod være Opgaven at naa dertil for samtlige Produkter, og dette vil for øvrigt være en Betingelse for, at Landbruget kan udføre sin Opgave i hele Samfundets Husholdning, beskæftigelsesmæssigt og købemæssigt, over for alle Landets øvrige Erhverv. Navnlige er Spørgsmaalet af afgørende Betydning for hele Provinsens Næringsliv. Provinsens Næringsliv, Handel og Haandværk ude i Provinsen, danner sammen med Landbruget en økonomisk Enhed, de gaar op med det og ned med det, de staar paa samme Maade i økonomisk Afhængighed af hinanden som for Storbyernes Vedkommende Industrien og Befolkningen.

Her har vi produktionsmæssigt set, økonomisk set de to store Grupper i vort Land, paa den ene Side Industrien, der er koncentreret i Storbyerne og efterhaanden mere og mere bærer disse økonomisk; paa den anden Side Landbrugserhvervet, hovedsagelig et Eksporterhverv, der bærer hele Provinsens Økonomi paa samme Maade, som Industrien bærer Storbyernes Økonomi, og det kan jo ikke nægtes, at det er med nogen Forbavelse, man ser paa, at store Kredse af Provinsens handlende og Haandværkere mener at kunne indtage en politisk Stilling, der er i Modsætning til Landbrugets Interesser. Det vidner om en total Mangel paa økonomisk Begreb, men det kan jo ikke nægtes, at det ved sidste Valg kunde konstateres, at Provinsens handlende og Haandværkere i meget betydelig Grad har svigtet deres egen Interesse, stemt for en Politik, der økonomisk set betyder deres egen Undergravning. Jeg ønsker, at det skal siges saa stærkt, som jeg formaar at sige det her fra denne Talerstol, til Provinsens Næringsliv, til Provinsens Haandværk og Handel, at hvis de ikke forstaar, der er et økonomisk Fællesskab derude, at den ene lever af den anden og den anden af den ene, at de Midler, der undrages Landbruget som en Mindreindtægt, undrages igen Haandværk og Handel som en Mindreindtægt, saa kan de ikke med Rette beklage sig over, om Udviklingen fortsætter, som den nu er godt begyndt, nemlig i Retning af en Forarmelse og Affolkning af hele Provinsen. Det er det, der foregaar, vi er naaet vidt i den Retning!

Regeringen kan ikke, og ingen kan kræve af en Regering, at den skal skabe gode Eksportvilkaar; den kan gøre en Indsats i den Retning, men ingen Regering kan være ansvarlig for, at en bestemt Eksport ikke kan betale sig. Derimod kan der selvfølgelig